

Izjemna narava, ujeta med vulkanskimi vrhovi

Ekvadorski Andi

Južna Amerika gotovo sodi med dežele velikih nasprotij, pri čemer Ekvador ni izjema. Država, ki je ime dobila po ekvatorju, leži na treh različnih območjih. Na zahodu je nižinski priobalni del, na skrajnem vzhodu neprehodni deževni pragozd amazonskega porečja, med njima pa se raztezajo visoki Andi, kjer že milijone let vladajo vulkani, ki se občasno oglasijo z nevarnimi izbruhi. Prav ti geološki pojavi so razlog, da je pod njimi izjemno lepa narava in da je tam uspevala vrsta civilizacij.

Med vulkani

Andi s svojo veličastnostjo, predvsem pa z dolžino prekašajo vsa gorstva na svetu. Raztezajo se vzdolž celotnega

zahodnega roba Južne Amerike in v povprečju dosegajo višino štiri tisoč metrov nad morjem. Zelo intenzivna vulkanska dejavnost, erozija in tektonsko dogajanje,

Matija Križnar

posledica katerega je bil tudi zadnji večji ekvadorski potres, so botrovali nastanku zelo razgibanih gorskih vrhov in dolin. Že prihod v glavno mesto Quito predstavlja za marsikoga določen problem, saj leži na višini okoli 2800 m.

Pobočje in vrh vulkana Cotopaxi nenehno preletavajo oblaki. Na levi strani, pod rdečim gruščem, lahko vidimo zavetišče in planinsko kočo, ki nudita zavetje pohodnikom na vrh in varujeta tudi pred morebitnim izbruhom vulkana.

Foto: Matija Križnar

Najvišji vrhovi niso nepregledne gmote skalovja, ampak pogosto visoki in zaobljeni vrhovi vulkanov, redkokdaj pokriti s snežno kapo. Naša pot nas je vodila po tako imenovani aveniji vulkanov, med katerimi so nekateri še kako aktivni. Na severu smo se peljali pod s snegom pokritim vulkanom Cayambe (5790 m) in nekoliko nižje ležečim vulkanom Cotacachi (4944 m). Pod zadnjim se je v enem izmed kraterjev ustvarilo jezero Cuicocha, kjer so zavetje našle mnoge ptice. Kljub velikosti pa je jezero prazno, saj pod gladino še vedno potekajo različne vulkanske aktivnosti, kar smo opazovali tudi v obliki mehurčkov na vodni gladini. Južneje od Quita se v višave vije mogoče najbolj tipičen predstavnik andskih vulkanov – Cotopaxi (5987 m). S svojim snežnim pokrovom in redkimi izbruhi je ustvaril fotogeničen vulkanski stožec, vreden našega postanka ob zelo prometni avtocesti. V njegovi bližini lahko najdemo še druge, a že ugasle vulkane, kot so Corazon (po slovensko srce), Rumiñahui (tudi Rumiñawi) in Sincholagua ter

mnoge druge. Vsi ti vulkani so ustvarili zelo rodovitno zemljo, ki jo danes andski staroselci s pridnimi rokami obdelujejo na nepredstavljenih višinah. Njive posadijo z različnimi in običajno že vnaprej dogovorjenimi pridelki. Tako smo lahko ob naši poti, visoko nad mestom Pujili, videli njive s čebulo, ki je bila očitno letošnji pridelek. Približno na sredini ekvadorskih Andov dviga svoj stožec najvišja gora Ekvadorja, vulkan Chimborazo (6310 m). Ta očak je skozi vse leto pokrit s snegom, ki ob poletnem taljenju polni številne potoke in rečice; te tečejo proti vzhodu in končajo v porečju Amazonije. V neposredni soseščini Chimboraza se dvigujeta tudi vulkana El Altar (5319 m) in občasno še aktivni Tungurahua (5029 m). Tungurahua s svojo aktivnostjo pripomore k termalnemu turizmu mesta Banos, ki predstavlja tudi vstopno točko v amazonska prostranstva. Južneje od omenjenih vulkanov se konča njihova prevlada, a še vedno ostajajo gorovja in vrhovi, ki so jih ustvarile tektonske sile

iz kamnin različnih starosti. Za vse pa velja, da so prepredeni z nepreloženimi dolinami, po katerih včasih ni prostora niti za potoček, kaj šele cesto. A vendar so ljudje na strmih pobočjih speljali ceste in celo železnico. Enega izmed železniških krakov, ki velja za najbolj slikovitega in je tudi izjemen gradbeni dosežek, smo srečali pri mestu Alausi. Seveda smo se popeljali tudi z vlakom in se sami prepričali o neverjetnem pogumu in iznajdljivosti graditeljev.

Pohajkovanje po parkih

Ekvador slovi tudi po nekaterih svojih parkih, med katerimi gotovo izstopa otočje Galápagos, ki leži daleč od obale sredi oceana. Tudi v visokogorju Andov najdemo mnoge izmed zavarovanih območij, od rezervatov do narodnih

V Andih rodovitno zemljo obdelujejo na velikih višinah. Vse še vedno obdelujejo ročno, saj strma pobočja ne omogočajo uporabe mehanizacije.

Foto: Matija Križnar

parkov. Njihovo pestrost in naravo so oblikovali številni vulkani in to okolje domačini poznajo pod imenom páramo (vrsta visokogorskega ekosistema). Eden prvih zavarovanih območji je krater Pululagua (ali tudi Pululahua), s pristopom, ki je zahteven tudi za izkušene hribolazce. Ta ugasli vulkanski krater je danes geo-botanični rezervat, njegovi robovi so porasli z gostim grmičevjem in nizkimi drevesi, med katerimi so zavetje našli mnogi ptiči, plazilci in sesalci. Na drevesnih vejah so zavetje našle bromelije, ki s svojimi rdečimi listi izstopajo iz okolice. Ob našem pohajkovanju smo srečali domačinko, ki je na tržnico v glavno mesto nesla več deset kilogramov zelišč, ki uspevajo v rodovitni zemlji znotraj kraterja. Nekoliko drugačno okolje se je oblikovalo na planoti pod vulkanom Cotopaxi. Velik naravni park, poimenovan po omenjenem vulkanu, se razprostira na višini preko tri tisoč petsto metrov. Na planoti pod Cotopaxijem so tudi majhna jezercja, kjer je najbolj znano jezero Limpiopungo. S planote je speljana tudi

planinska pot proti vrhu vulkana, ki pa je bila ob našem obisku zaprta, dovoljen je bil le vzpon do planinske kočice na pol poti. Kratek trekking okoli jezera je ponudil mnogo zanimivih pogledov na oddaljene, že davno ugasle vulkane in prelepo naravo. Gotovo najbolj izstopajoče so bile rastline, ki so se na visokogorske razmere dobro prilagodile z nizko ležečimi cvetovi in zelo mesnatimi listi. Tudi jezero oziroma majhni otočki sredi njega nudijo vsaj malo zatočišča nekaterim pticam, med katerimi so najopaznejši črno-beli andski galebi. Nad mestom Cuenca v osrčju Andov leži eden najlepših parkov, naravni park Cajas (ali El Cajas). Ta zanimivi del Ekvadorja leži le malo pod štiri tisoč metri, na njem pa je okoli dvesto trideset jezer in jezerc ledeniškega izvora. Nad jezери se vzpenjajo skalnati vrhovi in grebeni, poraščeni z ostro travo. Skozi park vodijo številne planinske poti, veliko je tudi nezahtevnih pešpoti. Ob našem obisku nas je presenetilo deževno vreme, ki so ga spremljale tudi meglice. Vreme, primerno zgolj za

krajšo turo po razbrazdani pokrajini med mnogimi ledeniški balvani. Pot iz parka Cajas nas je vodila preko 4310 m visokega prelaza, od koder smo se pričeli spuščati proti obalnim delom Ekvadorja oziroma proti mestu Guayaquil.

Ekvadorski Andi so gotovo enkratno doživetje in primerni za daljše ali krajše trekinge, hkrati bi tudi bolj zahtevni planinci našli vrhove za vzpone. Naša pot nas je vodila čez neštete vzpetine in vrhove, ki ležijo za slovenske razmere zelo visoko, ob tem pa nismo naleteli na večje težave. Za Ekvador lahko povem, da je to dežela nasprotij in hitrih sprememb, v kateri pa andski staroselci ostajajo izredno skromni in prijazni. Drugi, južnejši predeli Andov za zdaj ostajajo na seznamu ciljev, ki jih bo vredno obiskati. ●

Prostranstva visokih trav z ledeniški jezeri so zaščitna podoba narodnega parka Cajas.

Foto: Matija Križnar

